



---

# OMAVALVONTASUUNNITELMA

---

## Kirurgian ja ortopedian poliklinikka sekä tähystykset

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE

PÄIVITETTY: 25.6.2024

## Sisällysluettelo

1	Palveluntuottajaa koskevat tiedot .....	1
2	Omaevalvontasuunnitelman laatiminen .....	1
3	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet .....	2
4	Riskienhallinta .....	3
5	Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet .....	5
6	Palvelun sisältö .....	7
7	Henkilöstö .....	9
8	Toimitilat.....	11
9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja .....	11
10	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta .....	12

## 1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

<p><b>Palveluntuottaja</b> Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pääkirjaamo: Viipurintie 1-3, 13200 Hämeenlinna omahame(at)omahame.fi 03 629629 (vaihde)</p>
<p><b>Palveluntuottajan Y-tunnus</b> 3221307-8</p>
<p><b>Tulosalue</b> Terveystieteiden tulosalue</p>
<p><b>Palveluyksikön nimi</b> Kirurgian ja ortopedian poliklinikka sekä tähystykset HML ja RMK</p>
<p><b>Palveluyksikössä tuotettavat palvelut</b>  Kirurgian erikoissairaanhoidon ja tähystykset  Parantolankatu 6 13530 Hämeenlinna</p>
<p><b>Palveluyksikön vastuhenkilö</b> <b>Puhelin</b> Ylilääkäri pehmytkirurgia Ilana Lyytinen, <a href="mailto:ilana.lyytinen@omahame.fi">ilana.lyytinen@omahame.fi</a>, 040 645 9231; Ylilääkäri ortopedia, Jussi Laurila, <a href="mailto:jussi.laurila@omahame.fi">jussi.laurila@omahame.fi</a>; Ylilääkäri tähystykset Heli Eronen, <a href="mailto:heli.eronen@omahame.fi">heli.eronen@omahame.fi</a>, 040 483 7897  Osastonhoitaja Elina Pohjolainen, <a href="mailto:elina.pohjolainen-lahtinen@omahame.fi">elina.pohjolainen-lahtinen@omahame.fi</a>, 040 572 1197</p>

<p><b>Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat</b> Ei ole</p>
---

## 2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

<p><b>Omavalvonnan suunnittelun ja seurannan vastuhenkilö tai -henkilöt</b>  Ylilääkäri pehmytkirurgia Ilana Lyytinen, <a href="mailto:ilana.lyytinen@omahame.fi">ilana.lyytinen@omahame.fi</a>, 040 645 9231; Ylilääkäri ortopedia, Jussi Laurila, <a href="mailto:jussi.laurila@omahame.fi">jussi.laurila@omahame.fi</a>; Ylilääkäri tähystykset Heli Eronen, <a href="mailto:heli.eronen@omahame.fi">heli.eronen@omahame.fi</a>, 040 483 7897  Osastonhoitaja Elina Pohjolainen, <a href="mailto:elina.pohjolainen-lahtinen@omahame.fi">elina.pohjolainen-lahtinen@omahame.fi</a>, 040 572 1197</p>
<p><b>Suunnitelman laadintaan tai päivitykseen osallistuneet</b></p> <p><input type="checkbox"/> Henkilöstö on osallistunut omavalvontasuunnitelman laatimiseen</p> <p><input type="checkbox"/> Asiakkaiden tai potilaiden ja läheisten osallisuus on huomioitu omavalvontasuunnitelman laatimisessa</p>
<p><b>Suunnitelman päivitys ja seuranta</b> Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia tai jos vastuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Omavalvonnan toteutumisesta laaditaan raportti neljän kuukauden välein.</p>

**Julkisuus**

Yksikön omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnan seurantaraportit ovat nähtävillä Oma Hämeen verkkosivuilla [www.omahame.fi](http://www.omahame.fi) sekä yksikössä.

**3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet****Yksikön tuottamat palvelut ja toiminta-ajatus**

Kirurgian ja ortopedian poliklinikka kuuluu operatiiviseen palvelualueeseen ja tarjoaa polikliinisia erikoissairaanhoidon palveluita gastrokirurgian, urologian, plastiikkakirurgian, yleiskirurgian, verisuonikirurgian sekä ortopedian ja käsikirurgian potilaille. Toimipisteitä on kaksi: Hämeenlinna ja Riihimäki. Palveluita ovat vastaanottokäynnit, polikliininen kirurgia (toimenpiteet), immobilisaatiohoito, avannehoito, haavahoito sekä uroterapia ja urologiset tähystykset. Palveluvalikoimassa on toimipistekohtaista vaihtelua, mutta potilaat ovat yhteisiä. Lisäksi poliklinikalla tehdään leikkaushoidon suunnittelu leikkaukseen meneville potilaille.

Tähystykset kuuluvat konservatiiviseen palvelualueeseen. Tähystyksiä sekä tarvittaessa niihin liittyviä toimenpiteitä suoritetaan gastroenterologisille-, gastrokirurgisille-, keuhkosairauksien- sekä lapsipotilaille. Tähystyksiä ovat: kolonoskopia, gastroskopia, bronkoskopia sekä ERCP.

Erikoissairaanhoidon ohjaututaan lääkärin läheteellä. Tähystyksissä hoidetaan virka-aikana myös päivystyksenä vuodeosastolta tai päivystysklinikasta tulevat potilaat. Virka-ajan ulkopuolella päivystykselliset tähystyspotilaat hoidetaan leikkausosastolla ja tarvittaessa yliopistosairaalassa Tampereella.

Toimintaa ohjaavat lainsäädäntö 1062/1989, ammattieettiset periaatteet, Käypä hoito –suositukset sekä asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia.

**Arvot ja toimintaperiaatteet**

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen arvot ovat:

**Yhdenvertaisuus.** Hyvinvointialueella järjestetään kaikille kantahämäläisille asukkaiden palvelutarpeen mukaan rakennetut palvelut siten, että asiakasryhmien väliset palveluerot minimoidaan.

**Asiakaslähtöisyys.** Asiakas on keskipiste ja palvelut ovat asiakasta varten. Asiakaslähtöisyys merkitsee asiakkaan voimavaroista lähtevää osallisuutta ja kumppanuutta. Asiakas otetaan mukaan palvelujen kehittämiseen, suunnitteluun ja toimeenpanoon. Asiakkaan hyvinvointi tehdään yhdessä.

**Vaikuttavuus.** Hyvinvointialueella käytetään näyttöön perustuvia vaikuttavimpia toimintatapoja, jotka luovat lisäarvoa asiakkaalle. Vaikuttavuus on toiminnan tai palvelun aikaansaama muutos asiakkaan tilassa.

**Rohkeus.** Hyvinvointialueella on kyky muutokseen sekä kyky kokeilla erilaisia toimintatapoja ja valita niistä toimivat. Se on myös kykyä päättää ja toimia.

Hyvinvointialueen arvot käydään yksikössä läpi vähintään kerran vuodessa.

Arvot näkyvät toiminnassamme seuraavasti:

1.) Yhdenvertaisuus: Aikojen saaminen yhdenvertaisesti ja lääkäreiden erikoisosaaminen hyödyntäen koko alueen väestön hyväksi. Hoitoon pääsy toteutuu sovitulla kriteereillä.

2.) Asiakslähtöisyys: Hoitoon pääsyn tavoite on 3 kuukauden sisällä. Kiireellisten pääsy kuukauden sisään. Uusien toimintamallien käyttöönotossa huomioidaan ensisijaisesti asiakkaiden tarpeet. Toiminnassa kantavana ajatuksena on kohtaaminen.

3.) Vaikuttavuus: Hoidon vaikuttavuuden mittareiden seuranta ja hyödyntäminen. Hoidon päätöksenteossa huomioidaan vaikuttavuus.

4.) Rohkeus: Kokeillaan erilaisia toimintamalleja sekä palvelutapoja ja näistä toimivimmat laajennetaan käyttöön. Osallistutaan kohtuudella pilotteihin.

## 4 Riskienhallinta

### Luettelo asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvien riskienhallinnan ja omavalvonnan toimeenpanon ohjeista ja suunnitelmista

- perehdytysuunnitelma (yleisperehdytysohje intrassa, yksikkökohtainen)
- koulutussuunnitelma (tulosaluekohtainen)
- tietoturvasuunnitelma (organisaatiokohtainen)
- valmiussuunnitelma (palvelualuekohtainen)
- pelastussuunnitelma (yksikkökohtainen)
- poistumisturvallisuusselvitys (yksikkökohtainen)
- omavalvontaohjelma ja asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma (organisaatiokohtainen)
- infektioidenttorjunnan ohjeistus (organisaatiokohtainen)
- riskienhallintasuunnitelma (tulosaluekohtainen, yksikkökohtainen)
- lääkehoitosuunnitelma (yksikkökohtainen)
- hygieniasuunnitelma (tulosaluekohtainen)
- siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma (yksikkökohtainen)

### Riskien, poikkeamien ja epäkohtien tunnistaminen ja ilmoittaminen

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä kokonaisvaltainen toiminnan ja johtamisjärjestelmän riskienhallinta. Ohjeet riskienhallintaan löytyvät henkilöstölle [intranetistä](#).

Asiakas- ja potilasturvallisuusriskien ja poikkeamien tunnistamisessa hyödynnetään useista eri tietolähteistä saatavaa tietoa. Näitä ovat:

- vaaratapahtumailmoitukset
- henkilöstön epäkohtailmoitukset
- asiakas- ja potilaspalautteet
- erilaiset selvitykset ja tutkinnat
- riskien arvioinnit
- muistutukset, kantelut ja korvatut potilasvahingot
- erilaiset seurantamittarit.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vaara- ja haittatapahtumien ilmoittamiseen, käsittelyyn ja raportointiin hyödynnetään Awanic Oy:n HaiPro -järjestelmää. Henkilöstön tulee ilmoittaa järjestelmään havaitsemistaan vaaratapahtumista ja läheltä piti-tilanteista. Myös asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Jokaisen palveluyksikön henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä työskentelevän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä yksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin sosiaali- ja terveystalouden valvonnasta (741/2023, §29). Työnantaja ei kohdistakaan ilmoituksen tekneeseen henkilöön kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Sosiaalihuollon palveluissa ilmoitus voidaan tehdä SPro-järjestelmään.

Epäkohdista ilmoitetaan aina lähijohtajalle ja tilanne käydään välittömästi yhdessä läpi. Haiprot käydään läpi yhdessä kerran vuodessa tulosaluekohtaisesti. Tilanteiden purkaminen käydään läpi yhdessä henkilöstön (ja potilaan kanssa, jos haipro liittyy potilaaseen) ja tilanteiden purkua varten on saatavana avuksi tiimi, joka on koulutettu akuuttien tilanteiden käsittelyyn. Toimintatapoja kehitetään yksikössä myös Haipro-ilmoitusten pohjalta.

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaaratapahtumat	HaiPro	
Vakava vaaratapahtuma	HaiPro, Asiakas- ja potilasturvallisuusyksikkö	
Epäkohta asiakkaan / potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, § 29)	SPro, palveluyksikön vastuuhenkilö	Aluehallintovirasto
Ilmoitus tuentarpeessa olevasta henkilöstä	Oma Hämeen verkkosivut / <a href="#">Tuen tarpeen ilmoitukset</a>	
Työturvallisuusilmoitus ja riskienhallinta	HaiPro / WPro	Fimea, Aluehallintovirasto
Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat	HaiPro, tietosuojavastaava	Tietosuojavaltuutettu
Terveyden- ja sosiaalihuollon hoitoilmoitukset	HILMO	THL
Lääkkeiden ja rokotusten haittavaikutukset	Fimean haittavaikutusilmoitus	Fimea
Lääkkeiden tuotevirhe-epäily	Sairaala-apteekki, apteekki.khks(at)omahame.fi	
Lääkinnällisten laitteiden poikkeamat	HaiPro	Fimea
Asiakas- ja potilastietojärjestelmän vaaratilanteet	HaiPro	Fimea ja Valvira
Säteilyvaarapoikkeama	Intranet / <a href="#">Ilmoitus säteilyturvallisuuspoikkeamasta</a>	STUK
Hoitoon liittyvät infektiot	SAI-järjestelmä, prevalenssitutkimukset	
Yleisvaaralliset ja valvottavat tartuntataudit	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi, tartuntatautirekisteri: lääkärin tartuntatauti-ilmoitus ja tartuntatautiepäily	THL
Ruoka- ja vesivälitteiset epidemiat	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi	Ruokavirasto ja THL

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Ilmeinen palonvaara tai muu onnettomuusriski rakennuksessa tai asunnossa (Pelastuslaki 42 §)	<a href="#">Pelastustoimen lomake</a>	
Henkilöstöön kohdistuva epäasiallinen käytös tai häirintä	HaiPro	Aluehallintovirasto
Vakava väärinkäytös tai korruptioepäily	Falcony väärinkäytösten ilmoituskanava	

### Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsittely

#### HaiPro-vaaratapahtumailmoitukset

Vaaratapahtumailmoitukset otetaan käsittelyyn viimeistään kahden viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Vaaratapahtumailmoitusten käsittelystä vastaa joko ylilääkäri tai osastonhoitaja riippuen siitä, minkä ammattiryhmän henkilö ilmoituksen tekee. Lähijohtajat seuraavat ilmoituksia ja ne käydään henkilöstön kanssa säännöllisesti läpi.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suoritetaan vakavien vaaratapahtumien tutkintaa asiakas- ja potilasturvallisuusyksikön koordinoimana. Tutkinnan käynnistämistä harkitaan aina, kun asiakkaalle tai potilaalle on tapahtunut hoidon aikana haittatapahtuma, josta on ollut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia. Tutkinnan voi käynnistää myös tilanne, josta ei ole tullut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia, mutta tilanne on muuten usein toistuva tai koskettaa useampaa yksikköä. Vaaratilanteet, joista oli tai olisi voinut olla vakava seuraus, otetaan heti käsittelyyn.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä [Aluehallintovirastoon](#) tai [Valviraan](#), jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä. Hapitrot dokumentoituu automaattisesti järjestelmään.

## 5 Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet

### Asiakkaan ja potilaan palvelua koskeva suunnitelma

Terveystieteiden edellyttää, että potilaalle laaditaan hoidon tueksi hoitosuunnitelma. Hoitosuunnitelma tukee hoidon jatkuvuutta ja sen avulla pystytään koordinoimaan hoidon kokonaisvaltaisuutta.

Hoitosuunnitelman teko kuuluu perustyöhömmö.

Hoitosuunnitelma laatii lääkäri yhdessä potilaan, hänen omaisensa tai laillisen edustajan kanssa.

Hoitosuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa hoidon edetessä. Potilaalle on hoitosuunnitelmaa laadittaessa kerrottava kaikki vaihtoehtoiset hoitomuodot. Hoitosuunnitelmasta tulee käydä ilmi tarvittavat tutkimukset, hoito ja sen toteutus sekä diagnoosit.

Kirurgian ja ortopedian poliklinikalla sekä tähyystyksissä seurataan hoidon saatavuutta, lähetekäsittelyä ja jonotilannetta potilasryhmittäin, haiPro-ilmoituksia, muistutuksia ja asiakaspalautteita (internet ja tekstiviesti). Poliklinikka on myös aloittanut työtemallin tekonivelpotilaiden osalla ja tarkoituksena on laajentaa selkä- ja käsikirurgisiin potilaisiin.

Hoitosuunnitelma tehdään erityisesti leikkaushoitoa vaativille potilaille ja leikkaushoidonsuunnittelun yhdessä lääkärin kanssa toteuttaa hoidonsuunnittelija. Myöhemmin toteutukseen liitetään tarvittavat kontrollikäynnit.

### Asiakkaan ja potilaan kohtelu

Lääkäreitä ja hoitajia velvoittaa ammattietiikka ja lainsäädäntö.

Mikäli potilas on tyytymätön kohteluunsa, hän voi antaa siitä palautetta joko suoraan terveydenhuollon ammattilaisen lähijohtajalle, palautekanavan kautta tai tekemällä kirjallisen muistutuksen. Palautteet ja muistutukset käsitellään aina asianosaisen terveydenhuollon ammattilaisen kanssa ja potilas saa kirjallisen selvityksen tapahtuneesta.

Mikäli potilaan vastaanotokäynnillä ilmenee haittatapahtuma tai vaaratilanne, käydään se välittömästi läpi potilaan kanssa ja potilaalle kerrotaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä tai neuvotaan tilanteesta riippuen olla yhteydessä esimerkiksi potilasasiavastaavaan.

Potilaan kohtelussa kiinnitetään erityistä huomiota kohtaamisen miellyttävyyteen.

### Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan yksilön oikeutta määrätä omasta elämästään ja oikeutta päättää itseään koskevista asioista.

Jokaisella henkilöllä on oikeus vapaaehtoisuuteen perustuen hakeutua palvelujen piiriin. Lisäksi jokainen henkilö itse päättää, mihin hoito- tai muihin toimenpiteisiin hän suostuu. Kaikki hoitoon liittyvät päätökset suun terveydenhuollon ammattilainen tekee yhdessä potilaan kanssa potilaan tahtoa kunnioittaen. Niitä potilaita, jotka eivät kykene päättämään hoidostaan, hoidetaan heidän arvioidun etunsa pohjalta (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992).

### Asiakkaan, potilaan ja läheisen osallisuus

Hoitosuunnitelma ja hoitopäätökset tehdään aina yhdessä potilaan, hänen omaisensa tai laillisen edustajansa kanssa. Perustuen lääketieteelliseen asiantuntemukseen.

Asiakas- ja potilaspalaute kerätään Oma Hämeen verkkosivuilta löytyvän sähköisen palautekanavan kautta sekä tekstiviesteillä tai lomakkeella.

Asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Palautetta voi antaa koko ajan ja palautteeseen reagoidaan sitä mukaan, kun sitä tulee. Kehitämme koko ajan toimintaa ja hyödynnämme saamaamme palautetta kehittämistoimissamme.

### Asiakkaan ja potilaan oikeusturva

Potilasasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa potilaan oikeuksista terveydenhuollon eri palveluissa sekä neuvoa potilaita ja terveydenhuollon henkilöä potilaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi tiedonsaantia, itsemääräämisoikeutta ja hoidon saatavuutta koskevista asioista.



Potilasasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Tiina Ketola-Mäcklin ja Kirsi Vilpa. Takaisinsoittopalvelu puh. 036293204 on auki maanantaista torstaihin klo 08:00 - 12:00. Yhteydenottopyyntö on mahdollista myös tekstiviestinä puhelinnumeroon +358 457 396 5639.

Mahdollisissa ongelmatilanteissa asiakkaan tai potilaan on suositeltavaa olla yhteydessä suoraan palveluyksikön lähijohtajaan, jonka kanssa tilannetta voidaan lähteä selvittämään. Jos asia ei selviä keskustelemalla, on asiakkaalla ja potilaalla oikeus tehdä kirjallinen muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa, pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa. Jos tilanne ei tällä selviä, on mahdollista tehdä kantelu Aluehallintovirastolle tai tietyissä tilanteissa Valviralle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Muistutukset tulevat ylilääkärille ja osastonhoitajalle Oma Hämeen kirjaamon ja ajoittain palvelualueyhtiöhoitajan/ palvelualueylilääkärin kautta. Hän pyytää tarvittavat selvitykset ja laatii kirjallisen vastauksen yhden kuukauden kuluessa.

Kanteluihin selvityksen antaa terveydenhuollon tulosaluejohtaja. Muistutukset, kantelut ja valvontapäätökset käydään yksiköissä läpi ja tarpeen vaatiessa tehdään konkreettisia muutoksia toimintaan. Lisäksi yksiköissä järjestetään täydennyskoulutusta.

## 6 Palvelun sisältö

### Palveluiden saavutettavuus ja saatavuus

Erikoissairaanhoidossa kiireettömään hoitoon pääseminen edellyttää erikoislääkärin tai lääkärin lähetettä. Erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmessa viikossa lähetteen saapumisesta. Arvioinnin edellyttämät tutkimukset ja erikoislääkärin arviointi on tehtävä kolmessa kuukaudessa lähetteen saapumisesta. Jos tutkimuksissa todetaan, että potilas tarvitsee erikoissairaanhoitoa, se on aloitettava viimeistään kuudessa kuukaudessa hoidon tarpeen toteamisesta.

Erikoissairaanhoidossa seurataan hoidon saatavuutta poliklinikan ja leikkausjonojen tilastoista.

### Asiakkaiden ja potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Kirurgian ja ortopedian poliklinikalla sekä tähytystyksissä hoidetaan potilaiden sairauksia ja tuetaan terveyttä sekä hyvinvointia.

### Ravitsemus ja ruokahuolto

Yksikössä ei ole varsinaisesti ruokahuoltoa. Toimenpide - ja tähytyspotilaille tarjotaan tarvittaessa mehua ja keksi.

### Infektioiden torjunta

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella toimii yhteinen infektioidentorjuntayksikkö, jonka lakisääteinen tehtävä on huolehtia hoitoon liittyvien infektioiden (HLI) torjunnan kehittämisestä alueen sote-yksiköissä. Henkilöstö löytää infektioiden torjuntayksikön yhteystiedot ja hyvinvointialueen infektioidentorjuntaohjeet [Oma Hämeen intranetistä](#).

Jokaiseen hoitoa tai hoivaa toteuttavaan sosiaali- tai terveyspalveluita tuottavaan yksikköön on nimetty hygieniayhdyshenkilö. Hygieniayhdyshenkilö toimii oman yksikkönsä infektioiden torjunnan asiantuntijana yhteistyössä yksikkönsä lähijohtajan kanssa sekä yhteyshenkilönä yksikkönsä ja infektioidentorjuntayksikön välillä.

Yksikön hygieniayhdyshenkilö: Lotta Bergström, Nina Väänänen ja Virve Rantanen

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään infektioiden torjuntaan ja seurantaan. Lisäksi heille annetaan kirjallinen "[Tietoa infektioiden torjunnasta uudelle työntekijälle](#)" -ohje, jonka henkilöstö löytää Oma Hämeen intranetistä.

Erikoissairaanhoidossa on olemassa omat hygieniaohteet ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen intrassa on infektioiden torjuntaohjeet nähtävillä. Jokainen työntekijä perehdytetään työsuhteen alkaessa ohjeisiin.

Epidemioista ja vakavista infektiotapauksista tiedotetaan ja konsultoidaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen infektiotorjuntayksikköä.

### Lääkehuolto

Kaikissa yksiköissä, joissa toteutetaan lääkehoitoa, tulee olla ajantasainen [Turvalliseen lääkehoito-oppaaseen](#) (6/2021) perustuva lääkärin allekirjoittama lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään aina toiminnan muuttuessa ja vähintään kerran vuodessa.

Yksikön lääkehoidon vastuuhenkilö: Anita Tyvijärvi, Sanna Savolainen, Katariina Lassila-Id

Lähijohtaja vastaa, että jokainen työntekijä on perehdytetty lääkehoitosuunnitelman käyttöön.

Lähijohtaja seuraa lääkehoitolupien suorituksia ja voimassaoloa.

### Etä- ja digipalvelut

Osa kontrollikäynneistä suoritetaan puheluina.  
Ajanvarausten peruutuksia pystyy tekemään sähköisesti.  
Kutsu vastaanotolle lähetetään tekstiviestillä.  
Ilmoittautuminen tapahtuu itseilmoittautumislaitteella.  
Asiakaspalaute annetaan tekstiviestillä tai internet sivuilla.

### Lääkinnälliset laitteet

Osaamisen varmistamisesta vastaa lähijohtaja yhdessä yksikön laitevastaavan kanssa. Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratapahtumista tehdään HaiPro -ilmoitus. Lisäksi vakavista vaaratilanteista laitteisiin liittyen tehdään ilmoitus Fimeaan ja asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyvistä lisäksi Valviraan.

Uuden laitteen tullessa poliklinikalle, laitevalmistaja antaa koulutuksen laitteen käyttöön. Jatkossa uusi työntekijä perehdytetään laitteen toimintaan

Asiakkaalle annetaan aina kotiin annettavaan laitteeseen henkilökohtainen opastus. Kotiin annetaan kirjalliset ohjeet ja tarvittaessa varataan poliklinikalle kontrolliaika.  
Noudatamme laitevalmistajien määräyksiä ja ohjeistuksia.

Kirurgian ja ortopedian poliklinikalla sekä tähyystyksillä on oma välinehuolto, jossa pestään instrumentit ja tähystimet. Sterilointi tapahtuu välinehuoltoyksikössä.

Palveluyksikköön nimetään ammattimaisesti käytettävien lääkinnällisten laitteiden turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii vaaratilanteita koskevien ilmoitusten ja muiden laitteisiin liittyvien määräysten noudattamisesta.

Yksikön laitevastaavan nimi ja yhteystiedot: Sanna Savolainen, Sanni Lindroos ja Päivi K Ahola

### Moniammatillinen yhteistyö ja hoitoketjut

Asiakas ja potilas voi tarvita useita palveluja. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuu asiakkaan ja potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku.

Kirurgian ja ortopedian poliklinikan tärkeimmät yhteistyötahot ovat leikkaus- ja anestesia yksikkö, laboratorion palvelut, kuvantamispalvelut, päivystyspoliklinikka, päiväkirurgia, osasto 5 AB sekä välinehuolto, laitoshuolto, yksityiset palvelun tuottajat, perusterveydenhuolto ja yliopistosairaalat.

### Alihankintana ostettujen palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

Kirurgian ja ortopedian poliklinikka ei käytä alihankintaa. Yleisestä turvallisuudesta vastaa hva:n tekniikka ja kiinteistö- sekä turvallisuusyksikkö. Lääketieteellinen ja hoidollinen turvallisuus taataan osaamisella ja kansallisella valvonnalla.

## 7 Henkilöstö

### Henkilöstön määrä ja rakenne

Yksikön suunniteltu henkilöstön määrä ja rakenne:

Nimike tai koulutus	Lukumäärä
Yliääkäri, erikoislääkärit, erikoistuvat lääkärit ja amanuenssi	useita > 20
Osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, sairaanhoitajat ja lähihoitajat	34

Henkilöstön riittävyys varmistetaan päivittäisjärjestelyillä. Akuutin poissaolon sattuessa ensisijaisesti yritetään sijoittaa kiireellisimmät potilaat päivän muille lääkäreille. Vastaanottoaikojen peruuntuminen on äärimmäisen harvinaista.

### Rekrytointi

Henkilöstö löytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen rekrytointiohjeet [Rekrytoinnin käsikirjasta](#).

Lähijohtaja ja hr-yksikkö tarkistaa henkilön ammattipätevyyden Valviran ylläpitämästä keskusrekisteristä (JulkiTerhikki ja JulkiSuosikki). Lähijohtaja vastaa myös henkilön muun soveltuvuuden varmistamisesta.

### Perehdytys, osaamisen kehittäminen ja oppilaitosyhteistyö

#### Perehdytys

Lähijohtaja huolehtii perehdytyksen järjestämisestä. Perehdytyksessä käytetään apuna Oma Hämeen mallia sekä yksikkökohtaisia malleja. Työyksiköllä on vastuu yksikön uuden työntekijän perehdytyksestä. Jokaisella uudella työntekijällä on perehdytysjakso, jonka aikana perehtymistä arvioidaan.

#### Onnistumiskeskustelut

Onnistumiskeskustelut käydään 1 kerran vuodessa, yleensä ryhmäkeskusteluna ja tarvittaessa yksilökeskusteluna. Onnistumiskeskustelu voidaan pitää myös henkilön näin toivoessa tai tilanteen niin vaatiessa. Herttaan tallennetaan keskusteluissa läpikäyty kaavake.

#### Täydennyskoulutukset

Kaikki käydyt koulutukset tallennetaan Herttaan. Mikäli työssä tulee tilanne, johon työntekijä erityisesti tarvitsee koulutusta, sellainen järjestetään hänelle. Vuosittain osallistutaan erikoisalnan koulutuksiin Suomessa ja/ tai ulkomailla.

Hoitohenkilökunta suorittaa viiden vuoden välein LOVE-koulutuksen.

#### Turvallisuuskoulutukset

Jokainen työntekijä suorittaa vuosittain Oppiportin Tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa verkkokoulutuksen. Lähijohtajat ja muut johtotehtävissä työskentelevät suorittavat johdon ja esihenkilöiden tietoturvakoulutuksen ja tietoturvariskien hallinta terveydenhuollon organisaatioissa -kurssit.

Alkusammutus- ja poistumisharjoitukset sekä ensiapukoulutukset kuuluvat tulosalueen koulutussuunnitelmaan ja vaadittujen turvallisuuskoulutusten voimassaoloa seuraa yksiköiden lähijohtajat.

#### Opiskelijoiden ohjaus harjoittelussa ja työsuhteessa

Poliklinikalla on harjoittelussa opiskelunsa loppuvaiheen sairaanhoitajaopiskelijoita ja kansainvälisiä Erasmus-opiskelijoita n. 15 hlöä/ vuosi.

### **Työhyvinvointi ja työsuojelu**

Työntekijöiden turvallisuuden ja terveellisuuden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on Oma Hämeessä laadittu työsuojelun toimintaohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun päämäärä ja tavoitteet, vastuut ja toimivalta. Työolojen seuranta ja kehittäminen ovat suunniteltua toimintaa, jolla ennakolta torjutaan ja ehkäistään tapaturmien, terveyshaittojen ja vaaratilanteiden ilmenemistä sekä pyritään ylläpitämään hyvää työilmapiiriä ja työssä jaksamista. Toimintaohjelma tukee työyksikkökohtaisten toimintasuunnitelmien laatimista ja päivittämistä.

Oma Hämeen työhyvinvointiohjelmassa määritellään keinot ja prosessit, joilla edistetään työntekijän innostusta työhönsä ja työkykyä. Työhyvinvointiohjelma pitää sisällään mm. työhyvinvointia ja työkykyä tukevan ohjeistuksen, päihdeohjelman sekä työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvän ohjeistuksen. Työntekijöiden työhyvinvointia seurataan mm. työhyvinvointikyselyillä ja erilaisilla HR-mittareilla, kuten sairauspoissaoloseurannalla.

Lähijohtajat laativat yhdessä henkilöstön kanssa työturvallisuuslain edellyttämän työn vaarojen kartoituksen ja riskinarvioinnin. Riskinarviointi tehdään toimipistekohtaisesti WPro-järjestelmässä kolmen vuoden välein ja päivitetään vuosittain. Riskinarviointi toimii yksikkökohtaisen työsuojelun toimintasuunnitelman pohjana.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työterveyshuollosta vastaa Terveystalo. Ennaltaehkäiseviin työterveyshuoltopalveluihin kuuluvat työpaikkaselvitykset, jotka toteutetaan työpaikan, työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä. Muita työterveyshuollon lakisääteisiä tehtäviä ovat neuvonta ja ohjaus, terveystarkastukset, työkykyä ylläpitävään toimintaan osallistuminen sekä osatyökykyisten työntekijöiden terveydentilan seuranta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet, sen laajuuden sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet sekä niistä johtuvat toimenpiteet.

Henkilöstön rokotussuoja on sekä asiakkaiden, potilaiden että henkilöstön turvallisuutta.

Tartuntatautilain 48 §:n mukaista rokotussuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden parissa työskentelevillä.

## 8 Toimitilat

### Toimitilat ja tilojen käytön periaatteet

Vastaanottohuoneet, tutkimustilat ja leikkaussalit ja muut tilat (välinehuolto, taukotila, varastot, toimistot, saniteettitilat) täyttää laissa säädetty ja työterveyden säilyttämiseen liittyvät vaatimukset. HML yksikön kaikissa huoneissa on varapoistumistie.

Tiloista vastaa kiinteistö- ja tekniikkapalvelut. He hoitavat tiloihin liittyvät asiat isännöitsijöiden kanssa, mikäli tiloissa havaitaan jotain korjattavaa.

### Teknologiset ratkaisut

Kulunvalvontalaitteet sekä palosuojaus ovat asianmukaiset. Lisäksi yksiköissä on tietyissä huoneissa hälytysjärjestelmä.

IT-yksikkö vastaa tietoliikennejärjestelyistä ja niiden käytön turvallisuudesta.

### Siivous ja puhtaanapito

Yksikössä on siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma. Suunnitelmassa on määriteltynä eri tilojen siivoustaajuudet sekä määräaikaistöiden suorittamisen aikavälit. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella epidemiatilanteiden siivouksesta konsultoidaan infektioidentorjuntayksikköä. [Oma Hämeen intranetissä](#) on henkilöstön saatavilla ohjeet mm. vatsatautiepideemiaan.

Yksiköissä seurataan yleistä hygieniatasoa työntekijöiden toimesta.

Hoituhuoneet siivotaan päivittäin sisäisen toimijan toimesta ja jäteastiat tyhjennetään 1-2 kertaa päivässä. Puhtaanapitosuunnitelma on tehty erikseen. Pyykki- ja vaatehuolto toteutuu ulkoisen toimijan toimesta. Henkilöstö perehdytetään työsuhteen alkaessa puhtaanapidon ja pyykkihuollon järjestämiseen.

### Jätehuolto

Jätehuollon ja tietosuojajätteen osalta noudatamme ajantasaisen lainsäädännön ohjeistusta

## 9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja

### Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakkaiden ja potilaiden tietoja käsittelevillä työntekijöillä ja opiskelijoilla on vaitiolovelvollisuus, ja tietojärjestelmien käyttöoikeuksien saaminen edellyttää kirjallista tietoturva- ja tietosuojasitoutumusta. Sallassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu palvelussuhteen päättymisen jälkeenkin.

Potilasasiakirjojen käsittely ja sallassapito toteutetaan lainsäädännön mukaisesti.

### Tietoturva ja tietosuoja

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietosuojavastaava on Jaana Riikonen, tietosuojavastaava(at)omahame.fi

Hyvinvointialueen tietoturvan ja tietosuojan periaatteet, käytännöt ja vastuut määritellään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietoturva- ja tietosuojapolitiikan asiakirjassa.

Etätyössä noudatetaan lainsäädännön vaatimaa tasoa ja jokaisella etätyötä tekevällä on oma vastuu huolehtia säännösten noudattamisesta. Nämä asiat käydään läpi perehdytyksen yhteydessä.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa tai tekoa, jonka seurauksena henkilötietoja tuhoutuu, häviää, muuttuu tai niitä luovutetaan luvattomasti tai henkilötietoihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole henkilötietoihin oikeutta. Kaikista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista tehdään välittömästi HaiPro-ilmoitus ja henkilöitä, joita rike koskee on tiedotettava.

Palveluyksiköissä varmistetaan tietosuojaan liittyvän lainsäädännön toteutuminen kouluttamalla ja perehdyttämällä henkilökuntaa sekä ilmoittamalla aina lainsäädännön muutoksista.

## 10 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

### Yksikön kehittämistavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet asiakas- ja potilasturvallisuuteen, palvelun laatuun, omavalvontaan tai riskienhallintaan liittyen

Ylläpidetään hyvä palvelutaso (palautteet olleet erittäin hyviä). Kehitetään alueita, joista negatiivista palautetta

Kannustetaan itsearviointiin

Kannustetaan avoimuuteen ja keskustelullisuuteen

Otetaan käyttöön digipalveluita mahdollisuuksien mukaan

Kannustetaan riskeistä ilmoittamiseen

Laitepassien tulo/laiteseaamisen varmistetaan

Lääkehoitosuunnitelman kehittäminen

Yhteistyön kehittäminen muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa

Käsihygienian seuraaminen/käsidesin kulutus

### Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palveluyksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys:

Allekirjoitus: